

HOW WE LIVE TOGETHER IN THE CITY BLOCK

Αρχιτεκτονικός Σχεδιασμός 7-9 | Ακαδ. Έτος 2025-26 | Διδάσκουσα: Άλκηστις Ρόδη

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

στόχος _ Υπό το πρίσμα της Ανθρωπόκαινου, το εργαστήριο (επανα)σχεδιάζει το Οικοδομικό Τετράγωνο. Έως τώρα η αρχιτεκτονική συζήτηση εστίαζε στην Πολυκατοικία ως μονάδα παραγωγής του ελληνικού αστικού τοπίου. Το εργαστήριο διευρύνει το ενδιαφέρον από την Πολυκατοικία στο Οικοδομικό Τετράγωνο ως χωρική, κοινωνική, παραγωγική, πολιτισμική οντότητα, και, κυρίως, ως ένα "αστικό ενδιαίτημα" για έμβιους οργανισμούς. Στο πλαίσιο αυτό, το μάθημα επιδιώκει να βελτιώσει το "σύνολο", την ελληνική πόλη, μέσα από τον επαναπροσδιορισμό της "μονάδας" του Οικοδομικού Τετραγώνου με στόχο την προσαρμογή στην κλιματική κρίση και τις ψηφιακές τεχνολογίες, υιοθετώντας νέες έννοιες, στρατηγικές, τεχνολογίες και εργαλεία σχεδιασμού.

προβληματισμός _ Με αφετηρία το ερώτημα «Πώς Θα Ζήσουμε Μαζί;» που απασχολεί την ανθρωπότητα από τον Αριστοτέλη έως την Μπιεννάλε της Βενετίας, και με δεδομένο ότι οι οικονομικές ανισότητες, οι κοινωνικοί διαχωρισμοί και οι περιβαλλοντικές προκλήσεις συνεχώς διευρύνονται, το μάθημα επιδιώκει να απαντήσει στο *HOW WE WILL LIVE TOGETHER IN THE CITY BLOCK*, καλώντας τους φοιτητές να οραματιστούν/σχεδιάσουν μορφολογικές και λειτουργικές προτάσεις (*HOW*), όπου στο μέλλον (*WILL*), οι άνθρωποι, οι έμβιοι οργανισμοί της πανίδας και χλωρίδας και η Τεχνητή Νοημοσύνη (*WE*), θα υπάρξουμε (*LIVE*) όλοι μαζί (*TOGETHER*) στο οικοδομικό τετράγωνο (*IN THE CITY BLOCK*) παρά την αυξανόμενη ατομικότητα τόσο στον πραγματικό, όσο και στον ψηφιακό χώρο. Το οικοδομικό τετράγωνο και η πολυκατοικία επιλέχθηκαν ως χώροι αρχιτεκτονικού πειραματισμού επειδή αποτελούν το χωρικό πεδίο όπου το ζήτημα εμφανίζεται πιο έντονα: η πυκνότητα και η κοινωνική ποικιλομορφία γεννούν εντάσεις που δοκιμάζουν την κοινωνική συνοχή και την περιβαλλοντική απόδοση. Ωστόσο, ο σχεδιασμός μέχρι σήμερα περιορίζεται στον δημόσιο χώρο (πεζοδρομήσεις, πλατείες), αφήνοντας τον ιδιωτικό και κοινόχρηστο χώρο του οικοδομικού τετραγώνου εκτός ολοκληρωμένων σχεδιαστικών παρεμβάσεων.

αντικείμενο _ Το *ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ 3911* στο Κολωνάκι αποτελεί το αντικείμενο του αρχιτεκτονικού επανασχεδιασμού. Αποκλείοντας ριζικές προσεγγίσεις, όπως είναι η μαζική κατεδάφιση ή η ολοκληρωτική διατήρηση του οικοδομικού τετραγώνου, ο σχεδιασμός διερευνά στρατηγικές αρχιτεκτονικής ανωκύκλωσης (*urcycle*) αντί απλώς ανακύκλωσης (*recycle*) στον κτηριακό όγκο του οικοδομικού τετραγώνου.

ΔΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναπτύσσεται σε τρεις στάδια όπου διερευνάται η αρχιτεκτονική κλίμακα της επέμβασης. Διαλέξεις με ανάλογα θέματα προς συζήτηση, εργασίες και βιβλιογραφία θα συνοδεύουν κάθε τομέα.

1. Re-Think. Θα διερευνηθεί η τυπολογία διεθνών και ελληνικών πολυκατοικιών, η μορφολογία οικοδομικών τετραγώνων και οι αρχιτεκτονικές επεμβάσεις στον αστικό ιστό. Θα συζητηθούν σύγχρονες πρακτικές σχεδιασμού βάσει των εννοιών *Smart-, Green-, Inclusive-, Biospheric-, Resilient City*.

2. Re-Purpose: Θα εξεταστεί η τυπολογική και μορφολογική ικανότητα του Ο.Τ. 3911 να φιλοξενήσει σύγχρονες και συμβιωτικές μορφές κατοίκησης, προγράμματα και δραστηριότητες που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής και το περιβάλλον στην πόλη. Κάθε ομάδα θα διατυπώσει ένα 'όραμα' για το Ο.Τ. 3911.

3. Re-Design: Με βάση τη γνώση και το 'όραμα' που αναπτύχθηκαν στα 1 & 2, κάθε ομάδα, αξιοποιώντας την ευελιξία που προσφέρει ο φέρων οργανισμός που παραπέμπει στο Dom-Ino, θα αναδιαμορφώσει στην αρχιτεκτονική κλίμακα τον κτηριακό όγκο. Ζητούμενο είναι η μορφολογική και η λειτουργική αναβάθμιση του Ο.Τ.3911 ώστε να καλύπτονται οι σύγχρονες κοινωνικές, περιβαλλοντικές και τεχνολογικές προκλήσεις.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές θα γνωρίσουν σε βάθος τους βασικούς τύπους δημιουργίας του αστικού τοπίου (Πολυκατοικία + Οικοδομικό Τετράγωνο) ως πεδίο σχεδιαστικής έρευνας, θα αποκτήσουν σχεδιαστική εμπειρία σε συνδυασμό θεωρίας – πεδίου – ψηφιακών εργαλείων, και θα πειραματιστούν με την Τεχνητή Νοημοσύνη ως δημιουργικό εργαλείο σχεδιασμού.